POZVÁNÍ KE SPOLEČNÝM MODLITBÁM

Program Týdne modliteb za jednotu křesťanů

18. – 25. ledna 2016

Vydala:
Česká biskupská konference
Ekumenická rada církví

Praha 2015
(pro vnitřní potřebu)

MODLITBY ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ V ROCE 2016

„Povoláni hlásat mocné skutky Páně“

(srov. 1P 2,9)

Papežská rada pro jednotu křesťanů
Komise pro víru a řád Světové rady církví

PŘEDMLUVA

Na počátku roku 2016 jsme zváni k modlitebnímu společenství a opět ve zcela výjimečném rozsahu. První týden v roce patří Aliančnímu týdnu modliteb. Jeho počátky sahají do poloviny 19. Století, a tak patří mezi nejstarší ekumenické iniciativy vůbec. Druhou lednovou akcí je již tradiční Týden modliteb za jednotu křesťanů, ke kterému se připojují křesťané z celého světa. Tato iniciativa sice není organizovaná na všech místech ve stejnou dobu. Podstatné ale je, že nás spojuje stejná touha po modlitebním společenství v Kristu, a to napříč konfesemi, národnostmi a světadíly.

Skrze modlitbu vcházíme do společenství s Bohem a s těmi, kteří se s námi modlí. Modlitba není jen niternou, osobní záležitostí, je současně předivem, které utváří a buduje společenství víry. Zápas o jednotu Božího lidu musí mít konkrétní projevy a ekumenické modlitební bohoslužby jsou jedním z nich. Tentokrát nás budou spojovat modlitby za to, abychom jako křesťané naplňovali naše poslání hlásat mocné skutky Boží. Podíváme-li se na poslední kapitoly evangelií a na úvod knihy Skutků, pak nám zcela jednoznačně vynikají texty se společným imperativem, kdy Ježíš Kristus pověřuje své učedníky, aby šli, hlásali evangelium a byli jeho svědky. Jsou to výzvy, které nás nenechávají na pochybách, že by snad Kristus nechal hlásání evangelia pouze na diskuzi a dobrovolnosti apoštolů. Jeho pověření zní jasně: *Jděte a kažte, že se přiblížilo království nebeské. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky. Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás. Budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země (Mt 10,7; Mt 28,19; Mk 16,15; J 20,21; Sk 1,8).* Hlásat mocné skutky Boží nemají jen kněží a kazatelé, ale každý, kdo zakusil něco z Boží dobroty a lásky, má být svědkem v místech, kde žije a pracuje. Hlásání mocných skutků Božích není jen záležitost několika horlivých křesťanů, je to poslání celé církve.

Naši bratři a sestry z Lotyšska, kteří připravili letošní program, nám tímto vzkazují, že si můžeme připomenout potřebu hlásat evangelium tím nejlepším způsobem – modlitbami. Otevírá se nám tedy úžasná příležitost prožít jednotu ve společenství s Otcem, Synem a Duchem Svatým. Spojme se tedy v modlitbách a přejme si, aby nejen v tomto týdnu, ale po celý rok 2016 platila slova papeže Jana Pavla II., že ekumenismus „není ani pohlcení, ani splynutí, ale setkání v pravdě a lásce“.

Ing. Daniel Fajfr, M.Th.
předseda ERC v ČR

Mons. František Radkovský
delegát ČBK pro ekumenismus

OBSAH

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů 5

Biblický text 6

Uvedení do tématu 7

Příprava textů pro letošní týden modliteb 10

Ekumenická bohoslužba 11

Biblické úvahy a modlitby na osm dní 16

Ekumenická situace v Lotyšsku 24

Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968–2016 27

Několik klíčových dat z historie Týdne modliteb za jednotu křesťanů 32

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů

Celoroční snaha o jednotu

Tradičním termínem Týdne modliteb za jednotu křesťanů jsou na severní polokouli dny 18. – 25. ledna. Tato data navrhl v roce 1908 Paul Wattson, aby spojil svátky sv. Petra a sv. Pavla, a tato doba tak má symbolický význam. Na jižní polokouli, kde leden patří do období prázdnin, církve často využívají k oslavě týdne modliteb jiné dny, např. kolem Letnic (jak zněl návrh Hnutí pro víru a řád v roce 1926), jež mají pro jednotu církve také symbolický význam.

Jsme si vědomi nutnosti takové flexibility a byli bychom rádi, kdybyste předkládaný materiál chápali jako pozvání a nacházeli si celoročně čas k vyjádření toho stupně jednoty, kterého církve již dosáhly. Je to pozvání ke společné modlitbě za plnou jednotu podle vůle Ježíše Krista.

Přizpůsobení textu

Tento materiál je nabízen s předpokladem, že bude dle možností přizpůsoben potřebám místního společenství. V takovém případě je nutné vzít v úvahu místní liturgické a bohoslužebné zvyky i celý společenský a kulturní kontext. K úpravám by se v ideálním případě mělo přistupovat ekumenicky.

Na některých místech již existují ekumenické struktury, které mohou materiál zpracovat. Doufáme, že tam, kde dosud nejsou, poslouží právě potřeba přizpůsobení textu jako podnět pro jejich vznik.

Užívání materiálu k týdnu modliteb

- Církvím a křesťanským společenstvím, které slaví týden modliteb při společném setkání, nabízíme řád ekumenické bohoslužby.
- Církve a křesťanská společenství mohou též předkládaný materiál začlenit do vlastních bohoslužebných textů a použít modlitby z ekumenické bohoslužby, modlitby osmi dní i další texty při svých setkáních.
- Společenství, slavící týden modliteb každodenní bohoslužbou, mohou využít materiál pro jednotlivé dny.
- Ti, kdo chtějí téma týdne modliteb využít ke studiu Bible, se mohou inspirovat biblickými texty a úvahami na jednotlivé dny. Rozhovor o textu může být shrnut v modlitbě pro příslušný den.
- Ti, kdo se modlí soukromě, mohou z materiálu čerpat pro své modlitební úmysly. Posílí se tak jejich vědomí, že při modlitbě za viditelnější jednotu Kristovy církve setrvávají ve společenství s dalšími lidmi na celém světě.

Biblický text

(1P 2,9-10)

Vy však jste „rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu“, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Kdysi jste „vůbec nebyli lid“, nyní však jste lid Boží; pro vás „nebylo slitování“, ale nyní jste došli slitování.

Poznámka k českému vydání

Všechny biblické texty, názvy a zkratky knih i biblická vlastní jména v celé brožuře jsou převzaty z Českého ekumenického překladu (*Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona*. Praha: Česká biblická společnost 2006).

Uvedení do tématu

„Povoláni hlásat mocné skutky Páně“ (srov. 1P 2,9)

Historické pozadí

Nejstarší křtitelnice v Lotyšsku se datuje do časů velkého hlasatele evangelia v této zemi, svatého Meinharda. Původně se nacházela v katedrále zasvěcené tomuto světci v Ikšķile a dnes stojí přímo uprostřed luteránské katedrály v hlavním městě Rize. Její umístění v bezprostřední blízkosti zdobené kazatelny výmluvně hovoří o vztahu mezi křtem a hlásáním evangelia i o povolání společném všem pokřtěným: hlásat mocné skutky Páně. Tato výzva představuje téma pro Týden modliteb za jednotu křesťanů v roce 2016. Inspiruje se dvěma verši z Prvního listu Petrova a materiály k němu připravili příslušníci různých církví z Lotyšska.

Archeologické nálezy naznačují, že křesťanství bylo přineseno nejprve do východní části země byzantskými misionáři a stalo se tak v desátém století. Nicméně nejvíce dokladů datuje počátky křesťanství v Lotyšsku do dvanáctého a třináctého století, do doby evangelizační misie svatého Meinharda a dalších německých misionářů. V 16. století přijalo hlavní město Riga jako jedno z vůbec prvních měst Lutherovy myšlenky a v 18. století křesťanskou víru po celé zemi oživili a prohloubili moravští bratři, misionáři z hornolužického Ochranova. Jejich potomci pak hráli klíčovou úlohu při položení základů samostatnosti lotyšského národa v roce 1918.

Minulost, protkaná četnými obdobími konfliktů a utrpení, významně ovlivňuje život církve v Lotyšsku až dodnes. Smutnou skutečností je to, že někteří z prvních misionářů a křižáků použitím násilí deformovali samu podstatu evangelia. V průběhu dalších staletí se Lotyšsko stalo náboženským a politickým bojištěm nejrůznějších národních a konfesních sil. Změny politické nadvlády v různých částech země se pak obvykle odrazily i na změnách vyznání obyvatelstva. Dnes je Lotyšsko křižovatkou, na níž se stýkají oblasti s římskokatolickým, protestantským i pravoslavným vyznáním. Pro tuto svou jedinečnou polohu je země domovem pro křesťany nejrůznějších tradic, z nichž ale žádná nemá dominantní postavení.

Lotyšsko existovalo jako samostatný stát poprvé v letech 1918 až 1940 a vzniklo tak jako jeden z důsledků první světové války a pádu ruské a německé říše. Druhá světová válka a následná desetiletí se svými totalitními, ateistickými a vůči křesťanství nepřátelskými režimy – nacismem a komunismem – těžce poznamenaly zemi i její lid a tento stav trval až do zániku Sovětského svazu v roce 1991. Křesťané se v této době sjednotili při společném vydávání svědectví evangeliu – včetně mučednické smrti. Památku na toto společné svědectví uchovává Muzeum biskupa Sloskānse, které eviduje jména umučených křesťanů náležejících k pravoslavné, luterské, baptistické i římskokatolické církvi. Křesťané zjistili, že mají účast na královském kněžstvu, o němž hovoří svatý Petr, když pro svou víru v Krista dokázali přestát mučení, vyhnanství i smrt. Toto pouto utrpení vytvořilo mezi lotyšskými křesťany pevné společenství a v něm objevili své křestní kněžství, jež jim umožnilo, aby své utrpení obětovali ve spojení s utrpením Ježíše Krista pro dobro druhých.

Klíčovým okamžikem pro obnovení samostatnosti v roce 1991 se stalo setkání se společnou modlitbou a zpěvem, při němž zazněla i dnešní státní hymna *Dievs, svētī Latviju*, „Bože, žehnej Lotyšsku“. Usilovné modlitby za svobodu se tehdy ozývaly z kostelů po celém hlavním městě. Občané, sjednocení zpěvem a modlitbou a zcela bezbranní, budovali v rižských ulicích barikády a jeden vedle druhého se postavili sovětským tankům.

Temnota totalitních režimů dvacátého století nicméně mnoho lidí odcizila od pravdy o Bohu Otci, o tom, že se zjevil v Ježíši Kristu, a o životadárné síle jeho Svatého Ducha. Období po pádu Sovětského svazu se však, Bohu díky, pro církve stalo časem obnovy. Mnozí křesťané se začali setkávat k modlitbě v malých skupinkách a při ekumenických bohoslužbách. S vědomím, že Kristovo světlo a jeho milost dosud neprostoupily a neproměnily všechen lotyšský lid, chtějí společně pracovat a modlit se za to, aby se společnost zbavila všech historických, etnických i ideologických zranění, která ji stále znetvořují.

Povolání být „lidem Božím“

Svatý Petr vysvětluje věřícím prvotní církve, že předtím než se setkali s evangeliem, při svém hledání smyslu ještě *vůbec nebyli lid*. Když ale zaslechli povolání stát se Božím *vyvoleným rodem* a přijmout moc Boží spásy v Ježíši Kristu, stali se *lidem Božím*. Vyjádřením této skutečnosti je křest, který je společný pro všechny křesťany a v němž jsme byli znovu zrozeni z vody a z Ducha Svatého (srov. J 3,5). Ve křtu umíráme hříchu, abychom znovu povstali s Kristem k novému životu, životu Boží milosti. Je to trvalá výzva žít každý den ve vědomí nové identity v Kristu.

Jak rozumíme svému společnému poslání být „lidem Božím?“

Jak žijeme svou křestní identitu „královského kněžstva?“

Slyšet o „mocných skutcích“ Božích

Křest nám otevírá novou a dobrodružnou cestu víry a každého nového křesťana sjednocuje s Božím lidem napříč všemi věky. Boží slovo – Písmo, s nímž se všichni křesťané modlí, které studují a o kterém rozjímají – je základem skutečného, jakkoli dosud nedokonalého společenství. V posvátných a všem křesťanům společných textech Bible slyšíme o Božích činech, kterými Bůh v dějinách spásy zachránil svůj lid: o tom, jak ho vyvedl z egyptského otroctví, i o největším *mocném skutku* Božím, když vzkřísil Ježíše z mrtvých a otevřel nám všem nový život. A co víc, četba Bible spojená s modlitbou křesťanům pomáhá, aby rozpoznávali Boží *mocné skutky* také ve svém vlastním životě.

Jak se nám daří nacházet „mocné skutky“ Boží a jak na ně odpovídáme: bohoslužbou a chválou, úsilím o spravedlnost a mír?

Nakolik si ceníme Písma jako živého slova, které nás vyzývá k větší jednotě a společnému poslání?

Odpověď a hlásání

Bůh nás nevyvolil pro nějaké výsady. Učinil nás svatými, to ale neznamená, že by křesťané byli ctnostnější než ostatní lidé. Vyvolil nás proto, abychom splnili nějaký úkol. Jsme svatí jen do té míry, v níž věrně setrváváme v jeho službě, jíž provždy zůstává úkol přinášet jeho lásku všem lidem. Být kněžským národem znamená sloužit světu. Křesťané žijí toto křestní povolání a své svědectví o *mocných skutcích* Božích vydávají mnoha různými způsoby:

Uzdravují rány: Války, konflikty a násilí všeho druhu zranily citový a vztahový život lidí v Lotyšsku i mnoha dalších zemích světa. Boží milost nám pomáhá, abychom prosili o odpuštění všech překážek, které ztěžují smíření a uzdravení, přijetí milosrdenství a růst jako jeho svatý lid.

Usilují o pravdu a jednotu: Vědomí společné identity v Kristu nás vybízí, abychom usilovali o nalezení odpovědí na otázky, které nás jako křesťany stále rozdělují. Jsme povoláni, abychom se podobně jako učedníci na cestě do Emauz dělili o své prožitky a skrze ně odhalili, že při naší společné cestě je Ježíš Kristus mezi námi.

Aktivně se zasazují o respekt k lidské důstojnosti: Křesťané, kteří byli povoláni ze *tmy* do *podivuhodného světla Božího království*, uznávají mimořádnou důstojnost každého lidského života. Prostřednictvím společných sociálních a charitativních projektů proto oslovujeme chudé, potřebné, závislé i všechny, kdo žijí na okraji společnosti.

Uvážíme-li svou odpovědnost za jednotu křesťanů, za co bychom měli prosit o odpuštění?

Jestliže si uvědomujeme hloubku Božího milosrdenství, jak se společně s dalšími křesťany zapojujeme do sociálních a charitativních projektů?

Uvedení do ostatních textů

Ekumenická bohoslužba využívá symbolů Bible, rozžaté svíce a soli, aby se tak viditelně znázornily *mocné skutky*, které jsme jako pokřtění povoláni hlásat světu. Sůl a světlo jsou evangelní obrazy, které Ježíš využívá ve svém Kázání na hoře (srov. Mt 5,13-16). Popisují naši křesťanskou identitu: *Vy jste sůl… Vy jste světlo…* A popisují také naše poslání: *sůl země… světlo světa*.

Sůl a světlo jsou obrazy toho, co máme jako křesťané nabízet lidem své doby: přijímáme od Boha jeho slovo, které dává často tak planému a prázdnému životu novou chuť, a přijímáme rovněž slovo milosti, které lidi vede a pomáhá jim vidět a chápat sebe samé i celý svět.

Zástupci nejrůznějších lotyšských ekumenických iniciativ byli požádáni, aby se zamysleli nad zvoleným tématem a zkušenostmi ze svého působení. Výsledky těchto úvah se staly základem materiálu nabídnutého pro jednotlivé dny modlitebního oktávu.

Příprava textů pro letošní týden modliteb

Přípravných prací nad tématem letošního týdne modliteb se ujala skupina lidí z nejrůznějších částí Lotyšska, které ke spolupráci pozval římskokatolický arcibiskup z Rigy, Mons. Zbigņevs Stankevičs.

Vděčnost si zaslouží zejména tito lidé:

- pí Anda Done (Luterská církev)
- p. Levi Ivars Graudins (Lotyšský dům modliteb pro všechny národy)
- pí Žanna Helmane (*Vertikāle*, nedělní dopolední křesťanský program lotyšské televize)
- p. Nils Jansons (komunita Chemin Neuf)
- sestra Rita Rafalo (řeholnice hnutí *Pro Sanctitate*)
- pí Velta Skolmeistere (katolické Centrum pro mládež rižské arcidiecéze)
- pí Gunta Ziemele (katolické Centrum pro mládež rižské arcidiecéze)

Navržené texty byly pak dopracovány během setkání mezinárodní komise, kterou jmenovaly dvě pořadatelské instituce – Komise pro víru a řád Světové rady církví a Papežská rada pro jednotu křesťanů. Členové přípravné komise se během září 2014 setkali v rižském metropolitním římskokatolickém semináři také se zástupci lotyšských církví.

Velké a srdečné díky patří Mons. Paulsu Kļaviņšovi za to, že setkání velkoryse hostil, i personálu a studentům semináře za jejich milou pohostinnost. Členové komise chtějí poděkovat zejména P. Aivarsu Līcisovi a P. Kārlisu Miķelsonsovi, kteří napomohli zorganizovat práci komise a pobyt jejích členů.

Členové komise byli pozváni k návštěvě ostrova svatého Meinharda na řece Daugava poblíž města Ikšķile, kde se nacházejí rozvaliny původní katedrály (posvěcené roku 1186), i k návštěvám luteránské a katolické katedrály v Rize a anglikánské katedrály Nejsvětějšího Spasitele v rižském Starém Městě. Tyto návštěvy se ukázaly být pro komisi, která připravila předkládaný text, nesmírně přínosné.

Ekumenická bohoslužba

„Povoláni hlásat mocné skutky Páně“ (srov. 1P 2,9)

Uvedení do bohoslužby

Lotyšská přípravná skupina navrhuje, aby na začátku bohoslužby vstupovali zástupci jednotlivých církví v průvodu a nesli přitom Bibli, rozžatou svíci (například paškál čili velikonoční svíci) a misku se solí. Každý z těchto symbolů přitom může opatřit jiné ze společenství, které se účastní bohoslužby. Bible se po skončení průvodu umístí na pult, aby z ní mohlo být předčítáno, zatímco sůl a svíce se položí buď vedle pultu jako symboly Božího slova, nebo ke křtitelnici jako symboly našeho křestního povolání.

Pro shromáždění by zároveň měl být k dispozici košík s malými svíčkami, aby si účastníci po skončení homilie mohli zapálit svou svíčku od velké svíce, přinesené ve vstupním průvodu.

Ke slavení bohoslužby nejsou určeny žádné konkrétní písně či hymny, lotyšská přípravná skupina nicméně navrhuje zpěvy o Nejsvětější Trojici a také zpívané odpovědi *Kyrie, eleison* a *Christe, eleison*. Pro bohoslužbu slova je v textu nabídnut krátký dialog lektora se shromážděním. Úvod ke čtením obsahuje i sousloví „výbuch lásky“, jehož autorem je zakladatel hnutí *Pro Sanctitate* Guglielmo Giaquinta. Toto hnutí v Lotyšsku aktivně působí a jeho členové se podíleli na přípravě předložených bohoslužebných textů.

Po bohoslužbě:

Tradičním lotyšským symbolem pohostinnosti je chléb, zejména černý chléb. Když se lidé přistěhují, noví přátelé jim jako znamení požehnání často darují bochník chleba, na jehož povrchu je nasypána sůl zformovaná do tvaru kříže. Lotyšská přípravná skupina vybízí křesťany celého světa, aby napodobili toto gesto pohostinnosti během přátelského setkání po skončení bohoslužby.

ŘÁD BOHOSLUŽBY

P: předsedající, L: lektor, V: všichni

I. Zahájení

Vstupní zpěv

Ti, kdo budou bohoslužbě předsedat, přicházejí v průvodu. Mohou při něm nést Bibli, rozžatou svíci a sůl.

Přivítání

P: Drazí přátelé v Kristu, scházíme se při bohoslužbě, abychom se modlili za jednotu, a děkujeme Bohu za svou křesťanskou důstojnost a poslání, jak je popsal apoštol Petr: „Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu', abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla." Letos se modlíme ve spojení s křesťany z Lotyšska, kteří tuto bohoslužbu připravili, a prosíme, aby sílilo společenství s naším Pánem Ježíšem Kristem i se všemi bratry a sestrami, s nimiž usilujeme o jednotu (srov. 1P 2,9).

II. Modlitba k Duchu Svatému

P: Duchu Svatý, darovaný Otcem skrze jeho Syna Ježíše Krista, přebývej v nás, otevírej naše srdce a pomáhej nám, abychom dokázali naslouchat tvému hlasu.

V: Duchu Svatý, sestup k nám.

P: Duchu Svatý, Boží lásko a prameni jednoty a svatosti, ukaž nám Otcovu lásku.

V: Duchu Svatý, sestup k nám.

P: Duchu Svatý, plameni lásky, očisti nás a odstraň veškeré rozdělení z našeho srdce, našich společenství i z celého světa, abychom mohli být jedno v Ježíšově jménu.

V: Duchu Svatý, sestup k nám.

P: Duchu Svatý, posiluj naši víru v Ježíše Krista, pravého Boha a pravého člověka, který nesl náš hřích rozdělení na kříž a svým zmrtvýchvstáním nás vedl ke společenství.

V: Duchu Svatý, sestup k nám.

P: Otče, Synu a Duchu Svatý, přebývej v nás a utvoř z nás společenství lásky a svatosti. Učiň nás jedno v tobě, který žiješ a kraluješ na věky věků.

V: Amen.

Chvalozpěv

III. Modlitba smíření

P: Bůh nás vyzývá ke smíření a svatosti. Obraťme tedy své smýšlení, srdce i tělo, abychom mohli přijmout milost smíření na cestě ke svatosti.

Chvíle ticha

P: Pane, tys nás stvořil ke svému obrazu. Odpusť nám, když si nevážíme sami sebe ani světa, který jsi nám daroval. Kyrie, eleison.

V: Kyrie, eleison.

P: Ježíši, ty nás vyzýváš, abychom byli dokonalí, jako je dokonalý náš nebeský Otec. Odpusť nám, když se nám nedaří být svatými a nerespektujeme práva a důstojnost druhých lidí. Christe, eleison.

V: Christe, eleison.

P: Pane života, míru a spravedlnosti, odpusť nám, když šíříme kulturu smrti, války a nespravedlnosti a nebudujeme civilizaci lásky. Kyrie, eleison.

V: Kyrie, eleison.

P: Milosrdný Bože, naplň nás svou milostí a svatostí. Učiň z nás apoštoly lásky všude tam, kam půjdeme. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

IV. Hlásání Božího slova

L: Slovo Boží, které uslyšíme, je jako výbuch lásky pro náš život. Naslouchejte, a budete žít.

V: Bohu díky.

První čtení (Iz 55,1-3)

L: Naslouchejte, a budete žít.

V: Bohu díky.

Žalm (Ž 145,8-9.15-16.17-18)

L: Tvému jménu chci dobrořečit navěky a navždy.

V: Tvému jménu chci dobrořečit navěky a navždy.

L: Hospodin je milostivý, plný slitování,
shovívavý a nesmírně milosrdný.
Hospodin je ke všem dobrotivý,
nade vším, co učinil, se slitovává.

V: Tvému jménu chci dobrořečit navěky a navždy.

L: Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě
a ty jim v pravý čas dáváš pokrm,
otvíráš svou ruku
a ve své přízni sytíš všechno, co žije.

V: Tvému jménu chci dobrořečit navěky a navždy.

L: Hospodin je spravedlivý ve všech svých cestách,
milosrdný ve všech svých skutcích.
Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu,
všem, kdo ho volají opravdově.

V: Tvému jménu chci dobrořečit navěky a navždy.

Druhé čtení (1P 2,9-10)

L: Naslouchejte, a budete žít.

V: Bohu díky.

Evangelium (Mt 5,1-16)

L: Naslouchejte, a budete žít.

V: Bohu díky.

Homilie

V. Symbol odhodlání stát se světlem a solí

Předsedající vyzve shromáždění těmito slovy:

P: Naslouchali jsme slovům Písma, které je pro nás drahé a vzácné, a společně jsme se sytili z jednoho stolu Božího slova. Toto svaté slovo nyní poneseme do světa, neboť nás spojuje jedno poslání: být solí země, být světlem světa a hlásat mocné skutky Páně.

Na znamení tohoto poslání, které je nám společné, nyní zveme všechny, kdo chtějí, aby přistoupili, přijali špetku této soli a rozžali si svíci od tohoto plamene. Ty, kdo tak učiní, prosíme, aby plamen uchovali rozsvícený až do konce bohoslužby.

VI. Modlitba naděje

P: Jako Boží děti a s vědomím vlastní důstojnosti a poslání přednesme nyní své prosby a potvrďme touhu stát se svatým lidem Božím.

Chvíle ticha

P: Milující Otče, proměň naše srdce, naše rodiny, naše společenství i celou naši společnost.

V: Posvěť svůj lid a sjednoť nás v Kristu.

P: Vodo života, uhas žízeň, jíž trpí naše společnost: žízeň po důstojnosti, lásce, společenství a svatosti.

V: Posvěť svůj lid a sjednoť nás v Kristu.

P: Duchu Svatý, Duchu radosti a pokoje, uzdrav rozdělení, které způsobilo naše zneužívání moci a peněz, a sjednoť nás navzdory odlišnostem našich kultur a jazyků, sjednoť nás jako Boží děti.

V: Posvěť svůj lid a sjednoť nás v Kristu.

P: Trojjediný Bože, ty jsi láska; vyveď nás z temnoty do svého podivuhodného světla.

V: Posvěť svůj lid a sjednoť nás v Kristu.

P: Pane Ježíši Kriste, skrze křest jsme s tebou spojeni vjedno. Spojujeme se proto v modlitbě těmi slovy, které jsi nás naučil.

V: Otče náš…

VII. Pozdravení pokoje

P: Ježíš říká: Vy jste sůl země. Vy jste světlo světa. Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. Buďte solí země. Buďte světlem světa. Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

V: I s tebou.

P: Pozdravte se navzájem pozdravením pokoje.

VIII. Požehnání a vyslání

P: Požehnaní chudí v duchu.
Požehnaní ti, kdo pláčou.
Požehnaní tiší.
Požehnaní milosrdní.
Požehnaní ti, kdo mají čisté srdce.
Požehnaní ti, kdo působí pokoj.
Požehnaní ti, kdo jsou pronásledováni.
Požehnej vás Bůh Otec, Syn a Duch Svatý.

V: Amen.

P: Jděte v pokoji Kristově.

V: Amen.

Biblické úvahy a modlitby na osm dní

První den: Odvalte kámen

Ez 37,12-14	Otevřu vaše hroby a vyvedu vás z hrobů, můj lide
Ž 71,18b-23	Bože, tvoje spravedlnost až k výšinám sahá
Ř 8,15-21	Trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy
Mt 28,1-10	Není zde; byl vzkříšen, jak řekl

Komentář

Dnešní úvahy připravilo katolické Centrum pro mládež rižské arcidiecéze a vyšlo přitom ze své zkušenosti s pořádáním ekumenické křížové cesty, každoroční významné události lotyšského veřejného života. Tato zkušenost je podnítila k zamyšlení nad tím, jaký je v lotyšském prostředí význam utrpení a zmrtvýchvstání a jaké jsou ony mocné skutky Páně, jež jsou křesťané povoláni hlásat.

- Sovětské období lotyšských dějin vrhá i dnes temný stín na celý národ. Stále je zde přítomno mnoho trápení a bolesti, způsobených zranění, která je zatěžko odpustit. To vše spočívá jako obrovský kámen na ústí Ježíšovy hrobky. Všechna taková zranění nás věznì v duchovním hrobě.
- Pokud ale ve svém utrpení spojíme svou bolest s jeho bolestí, pak příběh naším uvězněním v hrobě nekončí. Zemětřesení Pánova zmrtvýchvstání otřásá i našimi hroby, otevírá je a osvobozuje nás od bolesti a hořkosti, které nás vzdalují od druhých lidí.
- A právě to je mocný skutek Páně: jeho láska, která třese celým světem a odvaluje kameny, která nás osvobozuje a vyvádí do jitra nového dne. O tomto novém úsvitu se znovu sjednocujeme se svými bratry a sestrami, kteří byli tak jako my uvěznění a zranění. A my musíme podobně jako Marie Magdalská „rychle opustit“ tento okamžik radosti a jít oznámit druhým, co Pán vykonal.

Otázky

- Které události, životní situace a okolnosti nás drží uvězněné v hrobě – ve smutku, bolesti, obavách, úzkostech a zoufalství? Co nám brání, abychom přijali příslib a radost Kristova zmrtvýchvstání?
- Jsme připraveni vyprávět o tom, co jsme s Bohem prožili, všem lidem, které potkáme?

Modlitba

Pane Ježíši, ty nás miluješ od počátku a ukázal jsi nám hloubku své lásky, když jsi za nás zemřel na kříži, a tak jsi přijal účast na našem utrpení a zraněních. Všechny překážky, které nás dělí od tvé lásky, nyní klademe k patě tvého kříže. Odval kameny, za nimiž jsme uvězněni, a probuď nás k jitru svého zmrtvýchvstání, abychom se v něm setkali se svými bratry a sestrami, od nichž jsme odloučeni. Amen.

Druhý den: Povoláni být hlasateli radosti

Iz 61,1-4	Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným
Ž 133	Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!
Fp 2,1-5	Dovršte mou radost a buďte stejné mysli, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení
J 15,9-12	To jsem vám pověděl, aby moje radost byla ve vás a vaše radost aby byla plná

Komentář

Za sovětských dob nebylo možné, aby se v lotyšských sdělovacích prostředcích nějak projevila přítomnost křesťanů. Po nabytí samostatnosti začal lotyšský státní rozhlas vysílat křesťanské programy zaměřené na jednotu a misijní poslání a vytvářel fórum pro setkání představitelů různých církví. Toto veřejné svědectví vzájemného respektu, lásky a radosti značně obohatilo lotyšský ekumenický život. Zkušenost tvůrců křesťanských programů v lotyšském státním rozhlasu inspirovala i následující zamyšlení.

- Evangelní radost vybízí křesťany, aby žili Izaiášovo proroctví: „Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným.“ Toužíme po tom, aby radostná zvěst zhojila naše srdce a osvobodila nás od všeho, co nás svazuje a zotročuje.
- Když se soužíme pro své vlastní utrpení, možná nám jen chybí elán k hlásání radosti pocházející od Ježíše. I když si ale myslíme, že nemáme nic, co bychom druhým mohli dát, vydáme-li svědectví o tom málu, které máme, Ježíš ho rozmnoží v nás samotných i v lidech, kteří nás obklopují.
- V evangeliu Ježíš prohlašuje: „Jako si Otec zamiloval mne, tak jsem si já zamiloval vás. Zůstaňte v mé lásce,“ a také „To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás.“ Jedině tak můžeme objevit jeho radost v nás, aby naše radost byla úplná. Tato vzájemná láska a radost stojí ve středu naší modlitby za jednotu. Podobně to prohlašuje i žalmista: „Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!“

Otázky

- Co ve světě a v církvi dusí radost?
- Co můžeme přijmout od ostatních křesťanů, aby v nás mohla být Ježíšova radost a učinit z nás svědky jeho radostné zvěsti?

Modlitba

Bože lásky, shlédni na ochotu, s níž jsme připraveni ti sloužit navzdory své duchovní chudobě a omezeným schopnostem. Naplň nejhlubší touhu našeho srdce svou přítomností. Naplň naše zlomená srdce svou uzdravující láskou, abychom dokázali milovat tak, jako ty miluješ nás. Dej nám dar jednoty, abychom ti sloužili s radostí a tvou lásku mohli předávat všem lidem. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Třetí den: Svědectví o společenství

Jr 31,10-13	Přijdou a budou plesat na výšině siónské
Ž 122	Vyprošujte Jeruzalému pokoj: Kéž v klidu žijí ti, kdo tě milují!
1J 4,16b-21	Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář
J 17,20-23	Aby byli uvedeni v dokonalost jednoty a svět aby poznal, že ty jsi mě poslal

Komentář

Už více než deset let je v Lotyšsku přítomna Chemin Neuf, mezinárodní katolická komunita s ekumenickým povoláním, a její členové se hlásí jak ke katolictví, tak k luteránství. Společně zakoušejí radost ze společenství v Kristu, ale také bolest chybějící jednoty. Na znamení tohoto rozdělení pokládají vždy při večerní modlitbě na oltář prázdnou paténu a prázdný kalich. Z jejich zkušenosti vychází tato úvaha.

- Rozdělení křesťanů je překážkou hlásání evangelia. Svět nemůže uvěřit, že jsme skutečně Ježíšovými učedníky, pokud naše vzájemná láska není úplná. Bolest tohoto rozdělení cítíme, když nemůžeme společně přijímat Tělo a Krev Krista při Eucharistii, svátosti jednoty.
- Zdrojem radosti je nám společný život v Kristu. Žít život v každodenním společenství znamená přijímat, milovat, sloužit, modlit se a být svědky společně s křesťany nejrůznějších tradic. Je to perla nesmírné ceny, kterou nám dává Duch Svatý.
- V noci před svou smrtí se Ježíš modlil za jednotu a vzájemnou lásku svých učedníků. My dnes zvedáme ruce a modlíme se s ním za jednotu všech křesťanů. Prosíme za biskupy, duchovní a členy všech církví. Modlíme se, aby nás všechny Duch Svatý vedl po cestě jednoty.

Otázky

- Jak vnímáme křesťany jiných církví? Jsme připraveni prosit o odpuštění za předsudky, které vůči nim máme?
- Co může každý z nás udělat pro to, aby se rozdělení mezi křesťany zmenšilo?

Modlitba

Pane Ježíši, tys prosil, abychom všichni byli jedno, a my tě prosíme za jednotu křesťanů podle tvé vůle, jednotu dosaženou tvými prostředky. Kéž nám tvůj Svatý Duch dá zakusit utrpení způsobené naším rozdělením. Pomoz nám poznat náš hřích a daruj nám neotřesitelnou naději. Amen.

Čtvrtý den: Královský národ povolaný hlásat evangelium

Gn 17,1-8	Tvé jméno bude Abraham. Určil jsem tě za otce hlučícího davu pronárodů
Ž 145,8-12	Hospodin je milostivý, plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný
Ř 10,14-15	A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli?
Mt 13,3-9	Jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet

Komentář

Tyto úvahy odrážejí zkušenosti tvůrců nedělního dopoledního křesťanského programu lotyšské televize nazvaného *Vertikāle*. Snaha udržet tento hlas křesťanů ve státní televizi je naučila, že odvážit se vnášet Boží slovo do veřejného prostoru lze jedině tehdy, když se naučíme vnímat ostatní křesťany jako své bratry a sestry.

- Víc než kdy jindy se dnes do našich domovů valí záplava slov: už ne jen slova našich vlastních rozhovorů, ale také ta z televize, rozhlasu a nyní i sociálních sítí. Všechna tato slova mají moc budovat, ale také bořit. A valná část tohoto oceánu slov je naprosto zbytečná: nedává duchovní stravu, ale rozvrací.
- V takovém oceánu, kde se nelze zachytit žádného smyslu, se člověk může i utopit. My jsme ale slyšeli i spásné Slovo, vržené nám jako záchranné lano. Volá nás ke společenství a táhne k jednotě se všemi, kdo toto slovo zaslechli stejně jako my. Kdysi jsme nebyli lid, ale nyní jsme lid Boží.
- A co víc, jsme také královské kněžstvo a národ svatý. Jsme spojeni s těmi, kdo toto Slovo přijali, a naše vlastní slova tak už nejsou jen kapkami ztracenými v oceánu. Nyní máme mocné Slovo, které můžeme hlásat. A jsme-li sjednoceni, můžeme je vyslovit s velkou mocí: Ježua, Bůh zachraňuje.

Otázky

- Které osobní ambice, projevy soutěživosti, falešné domněnky a předsudky o druhých křesťanech zatemňují naše hlásání evangelia?
- Kdo od nás může zaslechnout životodárné slovo?

Modlitba

Pane Ježíši, tys prohlásil, že každý pozná, že jsme tvými učedníky, budeme-li mít lásku jedni k druhým. Posiluj nás svou milostí, abychom neúnavně usilovali o viditelnou jednotu tvé církve. Radostná zvěst, kterou jsme povoláni hlásat, se pak projeví v našich slovech i skutcích. Amen.

Pátý den: Společenství apoštolů

Iz 56,6-8	Můj dům se bude nazývat domem modlitby pro všechny národy
Ž 24	Kdo vystoupí na Hospodinovu horu?
Sk 2,37-42	Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se
J 13,34-35	Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali

Komentář

Viditelným projevem ekumenického života v Lotyšsku je i společenství církevních představených. Scházejí se pravidelně na vrcholu Gaiziņš, nejvyšším lotyšském kopci, i na jiných místech, ke dvoudenním setkáním naplněným modlitbou, jídlem a podporou vzájemného společenství. Věřící je doprovázejí modlitbou a bohoslužbami. Tato setkání ve zúčastněných představitelích obnovují vědomí, že jsou spolupracovníky v Kristu. Následující zamyšlení inspirovaly zkušenosti zakladatele Lotyšského domu modlitby pro všechny národy.

- Ježíšovo přikázání, abychom se navzájem milovali, není jen jakási teorie. Naše společenství lásky ke druhým lidem se stává konkrétním tehdy, když se vědomě setkáváme jako Kristovi učedníci, abychom měli podíl na jednom společenství a modlitbě v síle Ducha.
- Čím více se křesťané, a zejména církevní představitelé, v pokoře a trpělivosti společně setkávají s Kristem, tím rychleji mizí jejich předsudky, tím lépe jeden ve druhém objevují Krista a tím se stávají věrohodnějšími svědky Božího království.
- Ekumenismus nám někdy může připadat velmi složitý. Následujme však příklad apoštolů a vše bude jednodušší: Když se budeme těšit ze společenství, dělit se o pokrm, společně se modlit a milovat Boha, pak naplníme přikázání milovat se navzájem a řekneme své „Amen“ ke Kristově modlitbě za jednotu.

Otázky

- Jakou máme zkušenost ze vzájemných setkání jako bratři a sestry v Kristu při křesťanském společenství nad pokrmem a při modlitbě?
- Co na cestě vedoucí k viditelné jednotě církve očekáváme od biskupů a dalších církevních představených? Jak je můžeme podpořit a povzbudit?

Modlitba

Bože našeho Pána Ježíše Krista, Otče slávy, dej všem křesťanům a zvláště těm, jimž jsi ve své církvi svěřil odpovědnost za vedení, ducha moudrosti a poznání, abychom očima svého srdce mohli spatřit naději, ke které jsi nás povolal: jedno tělo a jednoho Ducha, jednoho Pána, jednu víru, jeden křest, jednoho Boha a Otce všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. Amen.

Šestý den: Naslouchejte snu

Gn 37,5-8	Slyšte, jaký jsem měl sen
Ž 126	Bylo nám jak ve snu
Ř 12,9-13	Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému
J 21,25	Celý svět by neměl dost místa pro knihy o tom napsané

Komentář

Nesvornost křesťanů zraňuje. Svou neschopností spojit se jako jedna rodina kolem Pánova stolu církve trpí, trpí vzájemnou rivalitou i historickým nepřátelstvím. Jedna konkrétní odpověď na tuto nesvornost vznikla v roce 2005 a dostala podobu ekumenického časopisu nazvaného *Kas mūs vieno?*, „Co nás spojuje?“ Následující zamyšlení podnítily zkušenosti s jeho vydáváním.

- Josef má sen, který je poselstvím od Boha. Když se ale o něj podělí s bratry, reagují rozhněvaně a násilně, protože sen jim přikazuje sklonit se před Josefem. Hlad nakonec bratry přivede do Egypta a oni se zde Josefovi skutečně pokloní, namísto obávaného ponížení a zneuctění je to ale okamžik smíření a milosti.
- Podobně jako Josef nám i Ježíš odhaluje svou vizi, poselství o životě v království svého Otce. Je to vidění jednoty. Podobně jako Josefovi bratři jsme ale i my často rozrušení, hněváme se a máme strach z této vize i všeho, co z ní vyplývá. Vyžaduje od nás, abychom se podřídili Boží vůli a sklonili se před ní. Vyvolává v nás strach, protože se obáváme, že něco ztratíme. Podstatou tohoto vidění ale není ztráta. Jejím naplněním znovu získáme své bratry a sestry, o které jsme přišli, a rodina se znovu sjednotí.
- Napsali jsme už mnoho ekumenických textů, ale vizi jednoty křesťanů do společných prohlášení, jakkoli i ona jsou důležitá, zachytit nelze. Jednota, kterou si pro nás Bůh přeje, a vize, kterou před nás klade, dalece přesahuje všechno, co lze vyjádřit slovy nebo zachytit v knihách. Tato vize se musí ztělesnit v našem životě, v modlitbě a poslání, které sdílíme se svými bratry a sestrami. Uskutečňuje se především v lásce, kterou si navzájem projevujeme.

Otázky

- Co to znamená klást své sny o jednotě křesťanů ke Kristovým nohám?
- Jakým způsobem Pán svou vizí jednoty vyzývá církve k tomu, aby se dnes obnovily a proměnily?

Modlitba

Nebeský Otče, daruj nám pokoru, abychom dokázali slyšet tvůj hlas, přijmout tvé volání a podílet se na tvém snu o jednotě církve. Pomoz nám, abychom si plně uvědomili bolest nesvornosti. Dej, ať oheň tvého Svatého Ducha zažehne srdce, která kvůli rozdělení zkameněla, a nadchne nás tvou vizí jednoty v Kristu: abychom v něm byli jedno, jako on je s tebou jedno, aby svět uvěřil, že tys ho poslal. Prosíme o to v Ježíšově jménu. Amen.

Sedmý den: Pohostinnost k modlitbě

Iz 62,6-7	Na tvých hradbách, Jeruzaléme, jsem ustanovil strážce; po celý den a po celou noc ať nikdy nejsou zticha
Ž 100	Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu!
1P 4,7b-10	Žijte rozumně a střízlivě, abyste byli pohotoví k modlitbám
J 4,4-14	Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému

Komentář

Zkušenost společné modlitby o každém z osmi dní Týdne modliteb za jednotu křesťanů pomohla věřícím v městečku Madona, aby navázali přátelství. Mimořádným plodem jejich setkávání se pak stalo otevření ekumenické modlitební kaple v centru města, vybavené předměty z luteránské, katolické i pravoslavné tradice. Madonští křesťané se zde dnem i nocí střídají v neustálé modlitbě. Tato zkušenost stojí v pozadí následujících úvah.

- Dokud je Boží lid rozdělen a křesťané jsou si navzájem odcizeni, podobáme se Ježíšovi v Samařsku – jsme jako cizinci v neznámé zemi, kde nám chybí bezpečí, osvěžení i místo ke spočinutí.
- Izraelský lid toužil po bezpečném místě, kde by mohl vzývat Hospodina. Izaiáš nám vypráví o Božím mocném skutku: Hospodin ustanovil strážce na jeruzalémských hradbách, aby ho jeho lid mohl v bezpečí vzývat dnem i nocí.
- Takovými místy bezpečí, odpočinutí a osvěžení, kde se lid může sjednotit v modlitbě, se během Týdne modliteb za jednotu křesťanů stávají naše kostely a kaple. Tento oktáv před nás staví úkol vytvářet více takových míst a vyhrazených chvil modlitby, protože když se modlíme společně, stáváme se jedním lidem.

Otázky

- Jak můžeme podporovat vzájemnou pohostinnost mezi křesťanskými společenstvími ve svém okolí?
- Mají u nás křesťané jiných tradic místo, kde by se mohli scházet k modlitbě? A pokud ne, můžeme jim pomoci vybudovat takové místo?

Modlitba

Pane Ježíši, tys prosil své apoštoly, aby s tebou bděli a modlili se. Pomoz nám, ať světu nabízíme vyhrazené chvíle a místa, kde lze najít osvěžení a pokoj, a dej, ať tě při společné modlitbě s ostatními křesťany stále lépe poznáváme. Amen.

Osmý den: Srdce hořící touhou po jednotě

Iz 52,7-9	Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj
Ž 30	Můj nářek jsi změnil v taneční rej
Ko 1,27-29	Jak bohatá je sláva jeho tajemství mezi pohany: Je to Kristus mezi vámi
L 24,13-36	Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma

Komentář

Různé lotyšské církve se naučily spolupracovat při hlásání evangelia tak, že využívají kurzy Alfa, vyvinuté v anglikánské farnosti při kostele Nejsvětější Trojice v Bromptonu v Londýně. Lotyši, kteří se k víře dostali prostřednictvím tohoto programu, se ochotně učí z darů jiných křesťanských tradic a nechávají se skrze ně obohacovat. Právě tato zkušenost inspirovala následující zamyšlení.

- Zklamaní učedníci, kteří odcházejí z Jeruzaléma do Emauz, přišli o naději, že Ježíš je Mesiáš, a vzdalují se od svého společenství. Vydávají se na cestu vedoucí k odloučení a osamocení.
- Později se ale naopak do Jeruzaléma vracejí plní naděje a s evangelním poselstvím na rtech. Zpráva o zmrtvýchvstání je vede zpět do srdce jejich společenství, do společenství s druhými.
- Křesťané se často snaží hlásat evangelium v konkurenčním ovzduší a doufají, že tak naplní své vlastní kostely. Nad touhou po tom, aby druzí lidé zaslechli životodárné poselství evangelia, vítězí ctižádostivost. Skutečná evangelizace je ale jako cesta z Emauz do Jeruzaléma, cesta z osamocení k jednotě.

Otázky

- Jaká zklamání nás oddělují od druhých lidí?
- Jaké dary (iniciativy, metody a programy) můžeme přijmout od jiných křesťanských tradic?

Modlitba

Pane Ježíši, tys roznítil naše srdce a poslal jsi nás zpět, na cestu k našim bratřím a sestrám, s poselstvím evangelia na rtech. Dej, ať chápeme, že naděje a poslušnost tvým příkazům vždy vedou k větší jednotě tvého lidu. Amen.

Ekumenická situace v Lotyšsku

I. Křesťanské církve

Ekumenickou situaci dnešního Lotyšska nejlépe popisuje sousloví „živý ekumenismus“. Křesťané nejrůznějších tradic se na mnoha místech a při rostoucím počtu nejrůznějších příležitostí navzájem stále intenzivněji setkávají ke společné modlitbě a svědectví. Jedním z důvodů tohoto dynamického růstu je skutečnost, že tři nejrozšířenější vyznání jsou v zemi víceméně stejně početně zastoupena a menší církve jsou velmi aktivní. Lotyšsko představuje pomyslné rozvodí mezi katolickou, protestantskou a pravoslavnou tradicí. Podle oficiálních údajů, zveřejněných v roce 2011, se 34,3 % obyvatelstva hlásí k luteránství, 25,1 % tvoří římští katolíci, 19,4 % jsou pravoslavní a starověrci, 1,2 % se hlásí k dalším křesťanským církvím (jako jsou baptisté a adventisté či letniční a další svobodné církve), zatímco 20 % se označuje za příslušníky jiných náboženství nebo za osoby bez vyznání. Lotyšsko oficiálně uznává šest náboženských tradic: luteránskou, katolickou, baptistickou, pravoslavnou, starověreckou a židovskou.

II. Žitý ekumenismus

Lotyšské církve se sice nesdružují v národní radě církví, ekumenický život ale přesto nese dobré plody. Má-li křesťanské poselství oslovit soudobou postmoderní společnost v celé šíři a rozmanitosti jejích názorů, je spolupráce křesťanů nevyhnutelná. Ekumenická spolupráce a vztahy mezi různými denominacemi v Lotyšsku se přitom, dalo by se říci, opírají o hlásání *mocných skutků Páně*.

V Lotyšsku je běžné, že se biskupové katolické, pravoslavné, luterské a baptistické církve obracejí na veřejnost a otevřeně spolu zaujímají stanoviska k etickým otázkám ochrany života nebo sociální spravedlnosti. Vzhledem k bratrským vztahům mezi představiteli římskokatolické a luterské církve se svěcení současného katolického arcibiskupa mohlo uskutečnit v rižské luteránské katedrále.

Představitelé různých církví se společně setkávají při slavení nejvýznamnějších státních svátků, jako je Den nezávislosti 18. listopadu. Při těchto setkáních se čte Boží slovo, pronášejí se proslovy a zapojují se také hudebníci z jednotlivých církví. Titíž představitelé se každý rok účastní setkání Rady pro duchovní záležitosti, kterému předsedá premiér. V rámci spolupráce se státem čtyři hlavní křesťanské tradice společně připravily materiály, které po schválení ministerstvem slouží státním školám.

Vztahy mezi biskupy a kněžími lotyšských církví nicméně překračují rámec ekumenických bohoslužeb: opírají se o skutečné přátelství. Zpochybňují tím zdi rozdělení, které vyrostly v uplynulých staletích, a umožňují každému z nich, aby ve druhém uznal spolusluţebníka evangelia. Katoličtí, luteránští a baptističtí biskupové se pravidelně setkávají a přitom se modlí, společně chválí Boha v bratrském duchu a rozebírají otázky důležité pro Lotyšsko.

Existuje také množství příkladů ekumenické spolupráce mezi jednotlivými společenstvími a na úrovni farností. Některé například společně pořádají evangelizační programy vycházející z kurzů Alfa. Katolické farnosti sv. Terezie od Dítěte Ježíše a sv. Marie Magdalény s luteránským sborem v rižské čtvrti Torņakalns a baptistickým sborem v sousední čtvrti Āgenskalns zase spolupracují na sociálních projektech a vydávají kalendář. Křesťané ve městě Madona slaví už od roku 2000 týden modliteb za jednotu každý den společnou bohoslužbou pořádanou jedním ze zúčastněných společenství. Mnozí z nich se tak prostřednictvím této zkušenosti mohou poprvé skutečně setkat s bratry a sestrami z odlišných křesťanských tradic. Zvláštním plodem jejich setkávání se stala vůbec první ekumenická

kaple v Lotyšsku, kde se bratři a sestry z odlišných tradic setkávají při modlitbě. Její dveře zůstávají dnem i nocí otevřeny a katolíci s luterány se zde střídají při neustále modlitbě.

Vedle aktivit pořádaných církvemi či farnostmi existuje také množství ekumenických iniciativ, které organizují vysoce motivovaní jednotlivci. Výmluvným příkladem je otevření zmíněné první ekumenické kaple sv. Jana Křtitele a Marie Magdalény. Její zbudování je soukromou iniciativou a využívají ji lidé hlásící se ke čtyřem největším křesťanským tradicím v Lotyšsku – luteránské, katolické, pravoslavné a baptistické. Dne 18. ledna 2013 budovu společně požehnali katolický, luteránský a baptistický biskup. Jedním ze specifických úmyslů místních obyvatel je modlit se za děti – narozené i ty nenarozené – a za jejich matky a vyprošovat jim pomoc.

Dalším příkladem iniciativy jednotlivce je summit na kopci vrcholu Gaiziņš. Představitele různých církví k němu na vrchol nejvyššího lotyšského kopce sezval jeden laik, aby se společně modlili. Oni pozvání přijali a během setkání je podporovali svou neustálou modlitbou a bohoslužbami také věřící. Toto setkání se dosud konalo sedmkrát a postupně se k němu přidávají další a další církevní představitelé.

Kas mūs vieno?, „Co nás spojuje?“, je název časopisu, který před deseti lety založil jeden laik, jemuž ležela jednota církve zvláště na srdci. Jeho první číslo se zaměřilo výhradně na Týden modliteb za jednotu křesťanů. Další čísla se začala věnovat konkrétním ekumenickým tématům. Časopis se distribuuje zdarma do různých církevních společenství.

Ekumenickou spolupráci nacházíme také u četných modlitebních skupin a společenství, jako je Chemin Neuf, Modrý kříž, Kalnskola či Errata, i v sociálních projektech, jako vězeňské kaplanství či rehabilitační centrum pro osoby dříve závislé na drogách a alkoholu, nazvané „Betlémský dům milosrdenství“. Ve všech těchto hnutích a organizacích, v každodenní modlitbě a při plnění svého poslání, pracují křesťané různých církví ruku v ruce a podílejí se na jednotě církve svou každodenní službou.

Bohatství křesťanských tradic ovlivňuje v Lotyšsku i rodinný život. Žije zde totiž velké množství párů různého vyznání, jež jsou dennodenně vystaveny všemožným otázkám souvisejícím s přetrvávajícím rozdělením křesťanských církví, jako jsou svatební obřady, náboženská výchova dětí, účast na nedělní bohoslužbě a také to, co je pro praktikující křesťany nejdůležitější – svaté přijímání.

Křesťanské rodiny se potýkají i s problémy, které přináší naše moderní globalizovaná společnost. „Bratrství Kána“ působí v Lotyšsku už od roku 1994 a věnuje se zejména službě rodinám. Od roku 2006 pořádá ve spolupráci s radnicí v Rize ekumenické rodinné festivaly, které mají přitáhnout pozornost k problémům rodin a podporovat je. Mimořádnou podporu této akci poskytují různé místní svobodné církve ve spolupráci se třemi velkými křesťanskými tradicemi.

Pro hlásání evangelia mají veliký význam sdělovací prostředky. Křesťanské programy, které pravidelně vysílá lotyšský státní rozhlas a jejichž cílem je podpora jednoty a společenství mezi místními křesťany, připravuje ekumenický tým. Katolická organizace *Emanuels* zase produkuje televizní program *Vertikāle*, vysílaný na prvním kanále lotyšské televize. Jeho tvůrci se snaží ukazovat zejména to, co křesťany spojuje, a ne to, co rozděluje. Vyhledávají proto svědectví o Kristu mezi pravoslavnými, katolíky, luterány, baptisty i v jiných křesťanských společenstvích. V zemi navíc funguje evangelická rozhlasová stanice „Lotyšské křesťanské rádio“ s řadou programů dotýkajících se ekumenismu.

Každý rok na Velký pátek se v ulicích řady lotyšských měst, jako je Kuldīga, Valmiera, Madona či Liepāja, koná křížová cesta. V hlavním městě pořádá ekumenickou křížovou cestu katolické Centrum pro mládež rižské arcidiecéze a při této události se vždy sejdou tisíce lidí –

katolíci, luteráni, baptisté, letniční křesťané a příslušníci dalších církví. V čele procesí kráčejí bok po boku biskupové a další duchovní nejrůznějších církví. Kromě obvyklých modliteb spojených s křížovou cestou zahrnuje tato pobožnost také vystoupení profesionálních herců z nejrůznějších lotyšských divadel, kteří jsou zároveň příslušníky různých denominací. Tato modlitba tak spojuje lid nejen v náboženském, duchovním smyslu, ale také prostřednictvím umění. Ve chvílích společného klanění a rozjímání se všichni křesťané spojují při modlitbě křížové cesty: „Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme ti, neboť svým křížem jsi vykoupil svět."

III. Výzvy pro ekumenické hnutí

Rozvoj ekumenismu v Lotyšsku má dobré předpoklady, neboť ani jedna církev nemá dominantní postavení a existuje zde řada ekumenických aktivit. Zároveň je však třeba připustit, že všechny tyto aktivity uskutečňuje pouze relativně malá skupina lidí, kteří jsou otevřeni ekumenickým vztahům, zatímco mnoho křesťanů nezaujímá žádný postoj k této otázce, nebo ji dokonce odmítají.

Dalším problémem je neexistence oficiálních komisí podporujících napříč církvemi dialog v teologické oblasti. Takový dialog by byl potřebný v řadě otázek a shoda na nich by bezpochyby motivovala laiky k většímu ekumenickému zapojení.

Dá se říci, že rozvoj ekumenického hnutí se do značné míry opírá o osobní vztahy a zkušenost společenství, které jsou zárukou úspěšného uskutečnění ekumenických akcí. Často se iniciativy ujímá jedna církev a ostatní nenesou za danou aktivitu patřičnou odpovědnost. Největší břímě spočívá na ramenou malé skupinky nadšenců. Církve zde tedy stojí před úkolem nalézt způsob, jak přiměřeně rozdělit tuto odpovědnost za ekumenické iniciativy.

Poslední a skutečně zásadní výzvou pro růst vzájemného společenství je politická situace, která oslabuje vazby k bratřím a sestrám náležejícím k Lotyšské pravoslavné církvi (spadající pod moskevský patriarchát). Je tedy nezbytné hledat nové cesty, na nichž by ekumenické vztahy mohly být prohlubovány.

Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968 – 2016

V roce 1968 se začaly používat materiály připravované oficiálně a společně Komisí pro víru a řád Světové rady církví a Papežskou radou pro jednotu křesťanů.

1968 „Ke chvále jeho slávy“ (Ef 1,14)
To the praise of his glory / Pour la louange de sa gloire

1969 „Povoláni ke svobodě“ (Ga 5,13)
Called to freedom / Appelés à la liberté
(Přípravné setkání se konalo v Římě, Itálie.)

1970 „Jsme spolupracovníci na Božím díle“ (1K 3,9)
We are fellow workers for God / Nous sommes les coopérateurs de Dieu
(Přípravné setkání se konalo v klášteře v Niederaltaich, NSR.)

1971 „…a přítomnost Ducha svatého“ (2K 13,13)
…and the communion of the Holy Spirit / …et la communion du Saint-Esprit
(Přípravné setkání se konalo v Bari, Itálie.)

1972 „Nové přikázání vám dávám“ (J 13,34)
I give you a new commandment / Je vous donne un commandement nouveau
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

1973 „Pane, nauč nás modlit se“ (L 11,1)
Lord, teach us to pray / Seigneur, apprends-nous à prier
(Přípravné setkání se konalo v opatství Montserrat, Španělsko.)

1974 „Každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán“ (Fp 2,1-13)
That every tongue confess: Jesus Christ is Lord /
Que tous confessent : Jésus-Christ est Seigneur
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

(V dubnu 1974 byl členským církvím a jiným zainteresovaným stranám zaslán dopis ohledně ustanovení místních skupin, které by se zapojily do přípravy brožury k Týdnu modliteb za jednotu křesťanů. Jako první se tohoto záměru ujala australská skupina, která shromáždila přípravný materiál pro týden modliteb v roce 1975.)

1975 „Boží záměr: vše v Kristu“ (Ef 1,3-10)
God’s purpose: all things in Christ /
La volonté du Père : Tout réunir sous un seul chef, le Christ
(Materiál od australské skupiny. Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

1976 „Jsme povoláni stát se tím, čím jsme“ (1J 3,2)
We shall be like him or, Called to become what we are /
Appelés a devenir ce que nous sommes
(Materiál z Karibské konference církví. Přípravné setkání se konalo v Římě, Itálie.)

1977 „Vytrváme spolu v naději“ (Ř 5,1-5)
Enduring together in hope / L’espérance ne déçoit pas
(Materiál z Libanonu, uprostřed občanské války.
Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

1978 „Nejste již cizinci“ (Ef 2,13-22)
No longer strangers / Vous n’êtes plus des étrangers
(Materiál od ekumenického týmu v Manchestru, Anglie.)

1979 „Každý ať slouží druhým k oslavě Boží“ (1P 4,7-11)
Serve one another to the glory of God /
Soyez au service les uns des autres pour la gloire de Dieu
(Materiál z Argentiny. Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

1980 „Přijď tvé království“ (Mt 6,10)
Your kingdom come / Que ton règne vienne!
(Materiál od ekumenické skupiny z Berlína, NDR.
Přípravné setkání se konalo v Miláně, Itálie.)

1981 „Tentýž duch – rozdílná obdarování – jedno tělo“ (1K 12,3b-13)
One Spirit – many gifts – one body / Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
(Materiál od Graymoor Fathers, USA. Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

1982 „Ať všichni najdou domov v tobě, Pane“ (Ž 84)
May all find their home in you, o Lord /
Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur
(Materiál z Keni. Přípravné setkání se konalo v Miláně, Itálie.)

1983 „Ježíš Kristus – život světa“ (1J 1,1-4)
Jesus Christ – the Life of the World / Jesus Christ – La Vie du Monde
(Materiál od ekumenické skupiny v Irsku. Přípravné setkání se konalo v Céligny [Bossey], Švýcarsko.)

1984 „Povoláni být jedno skrze kříž našeho Pána“ (1K 2,2; Ko 1,20)
Called to be one through the cross of our Lord /
Appelés à l’unité par la croix de notre Seigneur
(Přípravné setkání se konalo v Benátkách, Itálie.)

1985 „Od smrti k životu s Kristem“ (Ef 2,4-7)
From death to life with Christ / De la mort à la vie avec le Christ
(Materiál z Jamajky. Přípravné setkání se konalo v Grandchamp, Švýcarsko.)

1986 „Budete mi svědky“ (Sk 1,6-8)
You shall be my witnesses / Vous serez mes témoins
(Materiál z Jugoslávie [Slovinsko]. Přípravné setkání se konalo v Jugoslávii.)

1987 „Sjednoceni v Kristu – nové stvoření“ (2K 5,17-6,4a)
United in Christ – a New Creation / Unis dans le Christ – une nouvelle création
(Materiál z Anglie. Přípravné setkání se konalo v Taizé, Francie.)

1988 „Láska Boží zahání strach“ (1J 4,18)
The love of God casts out fear / L’Amour de Dieu bannit la crainte
(Materiál z Itálie. Přípravné setkání se konalo v Pinerolo, Itálie.)

1989 „Vytváření společenství: jedno tělo v Kristu“ (Ř 12,5-6a)
Building community: one body in Christ /
Bâtir la communauté : un seul corps en Christ
(Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo ve Whaley Bridge, Anglie.)

1990 „Aby všichni byli jedno… aby svět uvěřil“ (J 17)
That they all may be one… That the world may believe /
Que tous soient un… Afin que le monde croie
(Materiál ze Španělska. Přípravné setkání se konalo v Madridu, Španělsko.)

1991 „Chvalte Hospodina, všechny národy!“ (Ž 117; Ř 15,5-13)
Praise the Lord, all you nations! / Nations, louez toutes le Seigneur
(Materiál z Německa. Přípravné setkání se konalo v Rotenburg an der Fulda, NSR.)

1992 „Jděte… já jsem s vámi“ (Mt 28,16-20)
I am with you always… Go, therefore / Je suis avec vous… allez donc
(Materiál z Belgie. Přípravné setkání se konalo v Bruggách, Belgie.)

1993 „Nesme ovoce Ducha pro jednotu křesťanů“ (Ga 5,22-23)
Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity /
Pour l’unité : laisser mûrir en nous les fruits de l’Esprit
(Materiál ze Zairu. Přípravné setkání se konalo v Curychu, Švýcarsko.)

1994 „Rodina Boží: povolaná, aby byla jedné mysli a jednoho srdce“ (Sk 4,23-37)
The household of God: called to be one in heart and mind /
La maison de Dieu : Appelés à être un dans le coeur et dans l’esprit
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Dublinu, Irsko.)

1995 „Koinónia: společenství v Bohu a mezi sebou“ (J 15,1-17)
Koinonia: communion in God and with one another /
La koinonia : communion en Dieu et les uns avec les autres
(Přípravné setkání se konalo v Bristolu, Anglie.)

1996 „Hle, stojím přede dveřmi a tluču“ (Zj 3,14-22)
Behold, I stand at the door and knock / Je me tiens à la porte et je frappe
(Materiál z Portugalska. Přípravné setkání se konalo v Lisabonu, Portugalsko.)

1997 „Na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem“ (2K 5,20)
We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God /
Au nom du Christ, laissez-vous réconcilier avec Dieu
(Materiál ze Skandinávie. Přípravné setkání se konalo ve Stockholmu, Švédsko.)

1998 „Duch přichází na pomoc naší slabosti“ (Ř 8,14-27)
The Spirit helps us in our weakness / L’Esprit aussi vient en aide à notre faiblesse
(Materiál z Francie. Přípravné setkání se konalo v Paříži, Francie.)

1999 „Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid“ (Zj 21,1-7)
He will dwell with them as their God, they will be his peoples /
Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
(Materiál z Malajsie. Přípravné setkání se konalo v klášteře v Bose, Itálie.)

2000 „Pochválen buď Bůh… který nás v Kristu obdařil
vším duchovním požehnáním“ (Ef 1,3-14)
Blessed be God who has blessed us in Christ /
Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
(Materiál z Blízkého východu. Přípravné setkání se konalo v La Verně, Itálie.)

2001 „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (J 14,1-6)
I am the Way, and the Truth, and the Life / Je suis le chemin, et la vérité et la vie
(Materiál z Rumunska. Přípravné setkání se konalo ve Vulcanu, Rumunsko.)

2002 „U tebe je pramen žití“ (Ž 36,6-10)
For with you is the fountain of life / Car chez toi est la fontaine de la vie
(Materiál CCEE a CEC. Přípravné setkání se konalo v Ottmaringu, NSR.)

2003 „Tento poklad máme však v hliněných nádobách“ (2K 4,4-18)
We have this treasure in clay jars / Car nous avons ce trésor dans des vases d’argile
(Materiál církví v Argentině. Přípravné setkání se konalo v Los Rubios, Španělsko.)

2004 „Svůj pokoj vám dávám“ (J 14,23-31)
My peace I give to you / Je vous donne ma paix
(Materiál z Aleppa v Sýrii. Přípravné setkání se konalo v Palermu, Sicílie.)

2005 „Kristus – jediný základ církve“ (1K 3,1-23)
Christ, the one foundation of the church / Le Christ, unique fondement de l’Eglise
(Materiál ze Slovenska. Přípravné setkání se konalo v Piešťanech, Slovensko.)

2006 „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém,
tam jsem já uprostřed nich“ (Mt 18,20)
Where two or three are gathered in my name, there I am among them /
Là où deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d’eux
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Prosperous, hrabství Kildare, Irsko.)

2007 „I hluchým dává sluch a němým řeč“ (Mk 7,31-37)
He even makes the deaf to hear and the mute to speak /
Il fait entendre les sourds et parler les mute
(Materiál z Jižní Afriky. Přípravné setkání se konalo ve Faverges, Francie.)

2008 „V modlitbách neustávejte“ (1Te 5,12a.13b-18)
Pray without ceasing / Priez sans cesse
(Materiál z USA. Přípravné setkání se konalo v Graymooru, Garrison, USA.)

2009 „Budou v tvé ruce jedním celkem“ (Ez 37,15-28)
That they may become one in your hand / Ils seront unis dans ta main
(Materiál z Koreje. Přípravné setkání se konalo v Marseilles, Francie.)

2010 „Vy jste toho svědky“ (L 24,48)
You are witnesses of these things / …de tout cela, c’est vous qui êtes les témoins
(Materiál ze Skotska. Přípravné setkání se konalo v Glasgow, Skotsko.)

2011 „Sjednoceni v učení apoštolů, společenství, lámání chleba a modlitbě“
(srov. Sk 2,42)
One in the apostles’ teaching, fellowship, breaking of bread and prayer /
Unis dans l’enseignement des apôtres, la communion fraternelle,
la fraction du pain et la prière
(Materiál z Jeruzaléma. Přípravné setkání se konalo v Saydnaya, Sýrie.)

2012 „Všichni budeme proměněni skrze vítězství našeho Pána Ježíše Krista“
(srov. 1K 15,51-58)
We will all be changed by the victory of our Lord Jesus Christ /
Tous, nous serons transformés par la victoire de notre Seigneur Jésus-Christ
(Materiál z Polska. Přípravné setkání se konalo ve Varšavě, Polsko.)

2013 „Co od nás Hospodin žádá?“ (srov. Mi 6,6-8)
What does God require of us? / Que nous demande le Seigneur?
(Materiál z Indie. Přípravné setkání se konalo v Bengalúru, Indie.)

2014 „Je snad Kristus rozdělen?“ (1K 1,1-17)
Has Christ been divided? / Le Christ est-il divisé?
(Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo v Montrealu, Kanada.)

2015 „Ježíš jí řekne: ‚Dej mi napít!‘“ (J 4,7)
Jesus said to her: Give me to drink / Jésus lui dit : Donne-moi à boire
(Materiál z Brazílie. Přípravné setkání se konalo v São Paulu, Brazílie.)

2016 „Povoláni hlásat mocné skutky Páně“ (srov. 1P 2,9)
Called to proclaim the mighty acts of the Lord /
Appelés à proclamer les hauts faits du Seigneur
(Materiál z Lotyšska. Přípravné setkání se konalo v Rize, Lotyšsko.)

Několik klíčových dat
z historie Týdne modliteb za jednotu křesťanů

asi 1740 Ve Skotsku se objevují stoupenci letničního hnutí napojení na Severní Ameriku. Jejich obnovné snahy zahrnovaly společné modlitby všech církví za sebe navzájem.

1820 Rev. James Haldane Stewart uveřejňuje „Náměty ke všeobecnému společenství křesťanů pro vylití Ducha“.

1840 Rev. Ignatius Spencer, konvertita k Římskokatolické církvi, navrhuje vytvoření „Společenství modlitby za jednotu“.

1867 První Lambethská konference biskupů anglikánské církve podtrhuje v preambuli svého prohlášení důležitost modlitby za jednotu.

1894 Papež Lev XIII. podporuje zavedení Oktávu modliteb za jednotu v období Letnic.

1908 Na popud Rev. Paula Wattsona je zaveden „Oktáv jednoty církví“.

1926 Hnutí Víra a řád začíná vydávat „Podněty k oktávu modliteb za jednotu křesťanů“.

1935 Abbé Paul Couturier z Francie doporučuje zavedení „Všeobecného týdne modliteb za jednotu křesťanů“ na obecném základě modliteb za „jednotu, kterou chce Kristus, dosaženou tak, jak on chce“.

1958 „Unité Chrétienne“ z Lyonu ve Francii a Komise pro víru a řád Světové rady církví začínají spolupracovat na přípravě materiálu pro týden modliteb.

1964 Papež Pavel VI. a patriarcha Athenagoras I. se v Jeruzalémě společně modlí Ježíšovu modlitbu „Aby všichni byli jedno“ (J 17).

1964 Dekret II. vatikánského koncilu o ekumenismu zdůrazňuje, že modlitba je duší ekumenického hnutí, a vyslovuje se pro slavení týdne modliteb.

1966 Komise pro víru a řád Světové rady církví a Sekretariát pro podporu jednoty křesťanů (později přejmenovaný na Papežskou radu pro jednotu křesťanů) začínají s oficiální přípravou textu pro každoroční týden modliteb.

1968 První oficiální použití materiálu týdne modliteb připraveného Komisí pro víru a řád a Sekretariátem pro podporu jednoty křesťanů (nyní přejmenovaným na Papežskou radu pro jednotu křesťanů).

1975 Poprvé je pro týden modliteb použit jako základní text materiál připravený místní ekumenickou skupinou. Tento první text vytvořila skupina z Austrálie.

1988 Texty týdne modliteb jsou použity při inaugurační bohoslužbě Křesťanské federace Malajsie, která sdružuje hlavní křesťanské církve v zemi.

1994 Text pro rok 1996 připraven ve spolupráci s YMCA a YWCA.

2004 Je dosaženo dohody, že Komise pro víru a řád a Papežská rada pro jednotu křesťanů budou texty pro týden modliteb vydávat a rozšiřovat ve stejném formátu.

2008 Oslava stého výročí Týdne modliteb za jednotu křesťanů – jeho předchůdce, Oktáv jednoty církve, se prvně slavil roku 1908.